

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
VIEŠOJO VALDYMO GRUPĖ

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO NR. VIII-1316 29 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-4204 IR LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO NR. VIII-1316 17, 25, 27, 49 STRAIPSNIŲ IR 3 PRIEDO
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-5177“ PROJEKTO (TOLIAU – PROJEKTAS)
(TAP-21-253; TAIS NR. 21-19804(2))**

2021-03-17 Nr. NV-487

Vilnius

Projekto rengėja – Vidaus reikalų ministerija.**Projekto tikslas.** Pateikti Vyriausybės išvadą dėl Seimo narių teikiamų Valstybės tarnybos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo projektų.**Dabartinė situacija.** 2020 m. gruodžio 9 d. Seimo valdybos sprendimu Nr. SV-S-6 Vyriausybės buvo paprašyta pateikti išvadas dėl V. Bukausko ir kitų Seimo narių teikiamo Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4204 (toliau – įstatymo projektas Nr. 1) ir Seimo narių R. Budbergytės ir A. Syso teikiamo Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 17, 25, 27, 49 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-5177 (toliau – įstatymo projektas Nr. 2).

Įstatymo projektu Nr. 1 siekiama užtikrinti galimybę mokėti Seimo narių padėjėjams ir patarėjams pareiginę algą, numatytą Valstybės tarnybos įstatymu numatytų koeficientų intervalo ribose. Šiuo metu Valstybės tarnybos įstatymas numato, kad Seimo nario politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojo (toliau – Seimo nario padėjėjas) pareiginė alga nustatoma iš šiai pareigybei nustatyto pareiginės algos koeficientų intervalo, tačiau visoms Seimo nariui įsteigtoms Seimo nario padėjėjų pareigybėms nustatytų pareiginių algų koeficientų suma negali viršyti Seimo nario padėjėjų pareigybių koeficientų intervalo vidurkių sumos, kas reiškia, kad Seimo narys negali mokėti iš pareiginės algos koeficientų intervalo pasirinktos pareiginės algos. Projektu siūloma formuluotė „negali būti mažesnė kaip <...> pareigybių koeficientų intervalo vidurkių suma“.

Pažymėtina, kad tokia išimtinė taisyklė Valstybės tarnybos įstatymu nustatyta tik Seimo narių padėjėjams, visiems kitiems valstybės tarnautojams pareiginė alga nustatoma pagal pareiginės algos koeficientą arba iš pareigybei nustatyto pareiginės algos koeficientų intervalo.

Įstatymo projektu Nr. 2 siūloma:

- riboti galimybes valstybės tarnautojus perkelti į žemesnes pareigas Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybėse, konsulinėse įstaigose ir atstovybėse prie tarptautinių organizacijų arba specialiosiose misijose;
- numatyti ne tik tiesioginio vadovo (iš viršaus žemyn), bet ir tiesioginių pavaldinių (iš apačios aukštyn) vertinimą;
- numatyti profesinės sąjungos teisę atstovauti savo narius tarnybinio vertinimo metu;
- atsižvelgiant į užsienyje dirbančių valstybės tarnautojų darbo specifiką, siūloma išplėsti jų sutuoktiniams taikomas garantijas (pvz., numatomas statuso atkūrimas) ir kt.

Projekto esmė. Projektu siūloma **pritarti įstatymų projektų tikslams, tačiau pasiūlyti Seimui įstatymų projektų nesvarstyti** dėl šių priežasčių:

- Vyriausybė, vykdydama Aštuonioliktosios Vyriausybės programos, kuriai pritarta Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, nuostatas ir siekdama, kad valstybės tarnyba taptų atvira inovacijoms, profesionali ir gebanti laiku priimti ryžtingus sprendimus, sistemiškai įvertins Valstybės tarnybos įstatymo ir kitų susijusių įstatymų nuostatas ir

2022 metais Seimui pateiks Valstybės tarnybos įstatymo ir kitų susijusių įstatymų pakeitimų projektus, kuriuose kompleksiskai bus sprendžiamas klausimas ir dėl Seimo narių politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareiginės algos nustatymo, tobulinami valstybės tarnautojų statuso atkūrimo, tarnybinės veiklos vertinimo ir kiti institutai;

- įstatymo projekte Nr. 1 siūlomas teisinis reguliavimas (tiek ir galiojantis) riboja Seimo narių padėjėjus į pareigas priimančių asmenų teisę nustatyti šių valstybės tarnautojų pareiginę algą iš Valstybės tarnybos įstatymo 1 priede valstybės tarnautojo pareigybei nustatyto pareiginės algos koeficientų intervalo, nors kitų valstybės tarnautojų pareiginė alga nustatoma iš valstybės tarnautojo pareigybei nustatyto pareiginės algos koeficientų intervalo valstybės tarnautoją į pareigas priimančio asmens sprendimu. Todėl siūlomas teisinis reguliavimas neužtikrina bendros valstybės tarnautojų darbo apmokėjimo sistemos;
- įstatymo projekto Nr. 1 nuostatomis įgyvendinti prireiktų papildomų valstybės biudžeto asignavimų – nuo 2,1 iki 4,7 mln. Eurų (pagal Seimo kanceliarijos pateiktus duomenis). Šios lėšos nėra numatytos Lietuvos Respublikos 2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme. Seimo kanceliarijai 2021 m. valstybės biudžete papildomai numatyta 2 202 tūkst. eurų Seimo nariui įsteigtų politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigybių koeficientų intervalo vidurkiui (lėšos skirtos galiojančiam reglamentavimui įgyvendinti palaipsniui artėjant link koeficientų intervalo vidurkio);
- įstatymo projektu Nr. 2 siūlomi pakeitimai yra arba daromi ne sistemiškai (valstybės tarnautojo statuso atkūrimas papildomai nustatomas ir karjeros valstybės tarnautojų sutuoktiniams, tačiau, siekiant išvengti galimo diskriminacinio teisinio reguliavimo, būtina sistemiškai įvertinti šios garantijos įtvirtinimo poreikį ir kitų viešojo sektoriaus subjektų (asmenų) sutuoktiniams; siūloma tam tikrai asmenų grupei paankstinti valstybės tarnautojo statuso atkūrimo terminą, tačiau aiškinamajame rašte nėra pateikta argumentų, kodėl tokia pati garantija nenustatoma ir kitiems asmenims, turintiems teisę atkurti valstybės tarnautojo statusą (lygiateisiškumo aspektas), arba pertekliniai (pvz., siūlymai dėl valstybės tarnautojų tiesioginių vadovų tarnybinės veiklos vertinimo yra procedūrinio pobūdžio, todėl yra Valstybės tarnybos įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų reguliavimo dalykas).

Derinimas. Projektas derintas su Teisingumo ministerija, Finansų ministerija ir Užsienio reikalų ministerija. Užsienio reikalų ministerija pastabų ir pasiūlymų neturėjo. Į Teisingumo ministerijos ir Finansų ministerijos pastabas ir pasiūlymus atsižvelgta.

Atitiktis Vyriausybės programos nuostatomis. Projektas Vyriausybės programos nuostatų tiesiogiai neįgyvendina.

Vyriausybės išvada Seimui turėjo būti pateikta **2021 m. sausio 6 d.**

Dalykinio vertinimo išvada. Siūlytume Projekto 2 punkte tikslinti argumentaciją dėl Valstybės tarnybos įstatymo 1 priedo 7.1 papunkčio keitimo, atsisakant Diplomatinės tarnybos įstatymo minėjimo, o nurodant, kad Valstybės tarnybos įstatymo 1 priede pareigybių pavadinimai konstruojami apibendrintai, neišskiriant atskirų veiklos sričių, kuriose, pvz., patarėjai galėtų veikti.

Taip pat siūlytume įvertinti, ar nebūtų tikslinga Vyriausybės įsipareigojimą 2022 m. Seimui pateikti kompleksinį Valstybės tarnybos įstatymo ir susijusių teisės aktų projektus, projekte minėti bendrai vieną kartą, vietoje kartojimo tiek projekto 1, tiek 2 punktuose.

Siūlome atsižvelgti į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2021 m. kovo 12 d. išvadoje Nr. NV-458 pateiktą redakcinio pobūdžio siūlymą ir projektą svarstyti tarpinstituciniame pasitarime.

Patarėja

Aušra Balčiūnaitytė

Aušra Balčiūnaitytė, tel. 870663825, el. p. ausra.balciunaityte@lr.lt